



ESZTERGOM- BUDAPEST

HIT • REMÉNY • SZERETET

AZ ESZTERGOM-BUDAPESTI FŐEGYHÁZMEGYE NEGYEDÉVENKÉNT MEGJELENŐ LAPJA

15. ÉVFOLYAM - 2017/2. SZÁM



„A mi közösségünk közösség az Atyával és a Fiúval, Jézus Krisztussal”

(1Jn 1,3)

TÁBOROZÁS



ÚJ KÖZÖSSÉGI HÁZ

BIZOTTSÁGI ÜLÉS



FÉLMILLIÓ DOLLÁROS SEGÉLYT KÜLD FERENC PÁPA DÉL-SZUDÁNBA



Félmillió dollárral támogatja Dél-Szudán lakosságát Ferenc pápa - derült ki A pápa Dél-Szudánért nevű humanitárius projektből, amelyet június 21-én ismertettek a Vatikánban. Peter Turkson bíboros, az Átfogó Emberi Fejlődés díkaszteriumának elnöke elmondta, a pápa személyesen akart közel lenni Dél-Szudán szenvedő lakosságához, de az egyházfő októberre tervezett látogatását egyelőre elhalasztották az afrikai országban dúló konfliktusok miatt.

A Szentatya nem mondott le arról, hogy elmenjen Dél-Szudánba, de addig is segíteni igyekszik, a mostani segélycsomag pedig hozzájárul a már folyamatban levő, egyházi szervezetek és intézmények működtette humanitárius projektekhez az egészségügy, a mezőgazdaság és az oktatás terén. Többek között két kórház részesül a pénzből, amely vetőmag és mezőgazdasági eszközök beszerzését is szolgálja, valamint oktatási és képzési programokat, például tanítók, szülész-

nők és földművesek képzését. A Vatikán szerint az összeg a mindenkori pápa által jótékonyra felhasználható pénzadományokból származik, az Átfogó Emberi Fejlődés hivatalától, valamint magánszemélyektől.

A 13 millió lakosú Dél-Szudánban az ENSZ szerdai adatai szerint 6 millióan éheznek, bolygónk egyik legsúlyosabb humanitárius válsága zajlik a törzsi konfliktusok és a 2013 óta polgárháború dúlta országban, ahonnan 1,8 millióan vándoroltak a közeli Ugandába, Kenyába, Etiópiába és Szudánba, főleg gyerekek.

Szintén a Szentatya karitatív céljaira fordítják az úgynevezett péterfilléreket, amelyek gyűjtését minden katolikus templomban a Szent Péter és Pál apostolok ünnepe utáni vasárnap - az idén július 2-án - tartják. Tavaly a magyar Egyház közel 56 millió forintnyi adományt küldött, ám a Szentszék más módokon is elfogadja a hívek felajánlásait: lehet banki átutalással is segíteni a pápa által támogatott rászorulókat.

A péterfillérek gyűjtése még a VIII. században kezdődött, amikor az újonnan megtért angolszászok önkéntes hozzájárulást küldtek a Szentatyának. Ekkortól alakult ki a „Denarius Sancti Petri” adományozása, amely a középkorban általánossá vált a kelet- és a nyugat-európai országokban egyaránt. Magyarországon 1993-ban indult újra a gyűjtés, a korábbi évtizedek állami akadályainak megszűnésével.

Somogyi Viktória

Erdő Péter bíboros kétnapos látogatást tett Rómában: június 28-án részt vett a konzisztóriumon, amelyen a pápa öt új bíborost kreált, június 29-én, Szent Péter és Szent Pál ünnepén pedig koncelebrált a pápa által bemutatott szentmisén. Néhány nappal korábban a főpásztor részt vett a Vatikánban a Törvénysszövegek Pápai Tanácsának plenáris ülésén.

Ferenc pápa megválasztásának negyedik évében, Szent Péter és Pál apostolok főünnepén hálaadó szentmisét mutatott be Alberto Bottari de Castello érsek, apostoli nuncius a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjaival a budapesti Szent István-bazilikában.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia rendezvényén, a Katolikus Társadalmi Napokon is kiállították az együttérzés szobrát. A Hajléktalan Jézus-

szobor június 25. és 27. között volt látható a győri Dunakapu téren. Timothy Schmalz kanadai szobrász műve április 11-én érkezett Budapestre, ahol Erdő Péter megáldotta, majd a Magyar Máltai Szeretetszolgálat országjáró körutat szervezett, hogy minél több helyen láthassák élőben.

Több ezer zarándok vett részt a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Szent László-évben rendezett központi ünnepségén Szabolcs községben, a Szent László király által 1092-ben összehívott nemzeti zsinat helyszínén június 24-én. Az ünnepi szentmise főcelebránsa és szónoka Erdő Péter bíboros, prímás volt.

Május 25-én, Erdő Péter meghívására az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye 15 oktatási intézményéből 570 pedagógus és 120 vendég vett részt a Szent Adalbert Központban azon a konferencián, amelynek díszvendége Luis Antonio Tagle manilai érsek, a Katolikus Nevelésügyi Kongregáció tagja volt.

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye védőszentjéről, Szent Adalbert püspök és vértanúról emlékeztek meg Erdő Péter bíboros, prímás vezetésével április 22-én az esztergomi bazilikában. Az ünnephez kapcsolódóan rendezték meg a főegyházmegyei ministránstalálkozót, és átadták a Szent Adalbert-díjakat. A díj nagyérem fokozatában Sillye Jenő; kisérem fokozatában Gilyén Elemér, Hámori Gyula, Kalász Ákos és Reményi Károly részesült. A főpásztor Róna Gábor jezsuita szerzetest posztumusz oklevéllel tüntette ki. 1997 óta minden évben meghívják a főegyházmegye ministránközösségeit Szent Adalbert ünnepén Esztergomba. Programjuk nyitánya az ünnepi szentmise, majd közös ebédet követően vetélkedőn vesznek részt. Ebben az évben az ötállomásos akadályverseny elméleti és gyakorlati feladatai a 450. születésnapját ünneplő Esztergomi Szemináriumhoz kapcsolódtak.

Egyre sűrűsödnek a 2020-as budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészítésével kapcsolatos beszámolók, hírek. A következő találkozót Budapesten lesz, amit még tavaly jelentett be Ferenc pápa az előző, Cebuban tartott eseményen.

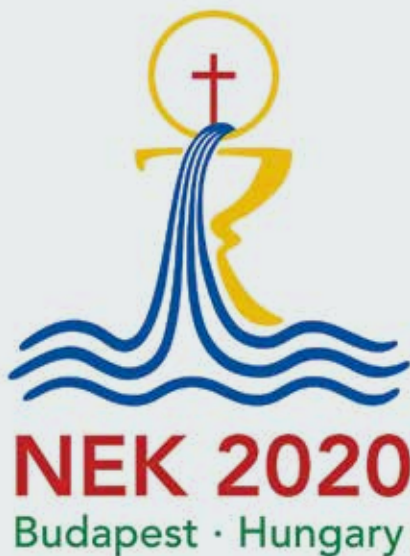
Minden forrásom belőled fakad - ez lett a budapesti kongresszus mottója, melyet a Vatikán is jóváhagyott. Az esemény teológiai bizottsága által ismertetett magyarázat szerint az „Eucharisziában való részesedés túl azon, hogy az egyházi közösség forrása, a Közép-Európában élő Egyház mai aktuális helyzetében még hangsúlyosabb jelentéssel bír, amennyiben elősegíti a népek és nemzetek közötti kiengesztelődést és egységet”.

A budapesti programsorozat - a korábbi kongresszusokhoz hasonlóan - szintén nem csupán vallási esemény lesz, így előkészítéséhez és megvalósításához különböző társadalmi területek képviselőinek összefogására van szükség. Ahogy egy-egy világesemény előtt is egyeztetnek egymással a közélet, a kultúra, az egészségügy, a közlekedés és más területek képviselői, úgy ebben az esetben is szükség van közös gondolkodásra.

Ennek szellemében június 15-én legfőbb közigazgatási méltóságok, kormánytagok, Budapest főpolgármestere, a tudományos és a kulturális élet jeles képviselői, gazdasági szakemberek jelentek meg a Budavári Prímási Palotában, hogy tanácskozzanak a közelgő eseményről. Erdő Péter bíboros köszöntő szavai után a Társadalmi Bizottság elnöke, Áder János köztársasági elnök nyitotta meg az ülést. Fábry Kornél, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus főtitkára bemutatta a kongresszusok történetét és a szervezés jelenlegi állását, majd a három előkészületi év konkrét teendőiről esett szó. Az operatív feladatok és az illetékes területek meghatározása után többek között azt vitatták meg a testület tagjai, hogy a kongresszuson miként jelenhetne

Minden forrásom belőled fakad

A 2020-AS EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS ELŐKÉSZÜLETEI



meg méltó módon a magyar kultúra. Az alakuló ülés végén a résztvevők kiemelték: nem csupán az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye, de egész Magyarország óriási lehetőséghez jutott azáltal, hogy otthont adhat az eseménynek.

Megkezdődött a kongresszus első előkészületi éve, amelyet Erdő Péter nyitott meg a Főegyházmegye hagyományos családi napján, június 5-én, Máriaremetén, ahol idén erről tartottak pódiumbeszélést a bíboros részvételével. Göbel Ágoston, a világtalálkozó sajtóreferensének kérdéseire válaszolva Erdő Péter elmondta, az eucharisztikus kongresszusokat először nemzeti szinten tartották meg, később váltak nemzetközivé. Céljük az volt, hogy erősítsék a katolikus hívek meggyőződését az Oltáriszentségben, és ennek erejét megmutassák a világ felé is. Ilyenkor lehetőség nyílik arra, hogy a nagyvilág számos országából érkező hívők egy ünnepélyes esemény keretében

találkozzanak egymással. A budapesti kongresszusra való készület lehetőséget ad a plébániák, egyházmegyék és az egész Kárpát-medence közösségeinek ébredésére. A nemzetközi kongresszusok záróeseménye a Statio orbis, mely arra hivatott, hogy Isten áldását kérje az egész világra.

A bíboros ezt követően átadta a plébániákról, a katolikus iskolákból, a lelkeségi mozgalmakból, illetve a különböző referatúrák képviselőit jelen lévő missziós küldötteknek a hivatalos megbízást és a pasztorális programot. Az ő feladatuk, hogy közösségeikben felpezsdítsék az eucharisztikus életet. Az első előkészületi év jelmondata: *Az Eucharisztia keresztény életünk forrása.*

A máriaremetei programon ünnepélyesen leleplezték az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus hivatalos logóját is, melyet pályázat útján választottak ki, alkotója Lampert János grafikusművész. Ezt követően a program zárásaként Erdő Péter bíboros az egyházmegye papságával mutatott be szentmisét.

A missziós küldötteknek még márciusban megtartották az első képzést az esztergomi Szent Adalbert Központban. Az eseményen akkor százkilencvenen vettek részt, a második alkalmon ugyanott már csaknem háromszáz küldött jelent meg május 20-án.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia körlevélben hirdette meg a kongresszusra való felkészülést, amit Úrnapján olvastak fel a templomokban. Ez tartalmazta azt a fohászt is, amely először az idei csiksomlyói búcsún hangzott el, és Úrnapjától minden magyar templomban a szentmisék végén együtt imádkozzák el a hívek az Eucharisztikus Kongresszusért illetve közösségeink lelki megújulásáért a következő szavakkal:

„Mennyei Atyánk, minden élet forrása! Küldd el Szentlelkedet, hogy az önmagát értünk feláldozó és az Oltáriszentségben velünk lévő Krisztust felismerjük és egyre jobban szeressük! Ő Urunk és Mesterünk, barátunk és táplálékunk, orvosunk és békességünk. Adj bátorságot, hogy az ő erejét és örömét elvigyük minden emberhez! Add, hogy a készület ideje és az Eucharisztikus Kongresszus ünneplése egész hívő közösségünk, fővárosunk, népünk, Európa és a világ lelki megújulására szolgáljon! Ámen!”

Göbel Ágoston



ELBÚCSÚZOTT A FŐEGYHÁZMEGYÉTŐL SZÉKELY JÁNOS PÜSPÖK

„Örömmel közlöm az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye papságával, hogy Őszentsége Ferenc pápa 2017. június 18-án dr. Székely János segédpüspök urat a Szombathelyi Egyházmegye megyéspüspökévé nevezte ki” - adta hírül a főegyházmegye rendkívüli körlevele, melyet Erdő Péter jegyez. A Főpásztor kifejtette: az egész közösség számára igen nagy kitüntetés a kinevezés, amely egyben Székely János eddigi eredményes szolgálatának és a papság, a papnövendékek, a főiskolai hallgatók, valamint a hívek iránt tanúsított kiemelkedő lelkipásztori szeretetének elismerése is. „Kísérje egész Főegyházmegyénk imája és szolidáris szeretete Püspök atya új szolgálatát” - fogalmazott a Bíboros.

Székely János 1964-ben Budapesten született, 1991-ben szentelték pappá. Három évig tanult Rómában, 1997-től a Pázmány egyetem docense, több helyen volt káplán, majd plébános, 2006-tól az Esztergomi Hittudományi Főiskola rektora és tanára, sok más megbízatása mellett a Szent Adalbert Központ főigazgató-helyettese. A következő évben XVI. Benedek

pápa febianai címzetes püspökké és esztergom-budapesti segédpüspökké nevezte ki.

A püspök 2014-től a főegyházmegyei cigánypasztoráció munkájának előmozdítása érdekében a Gát utcai Kaníziusz Szent Péter-templomot is igazgatta, ahonnan szintén búcsúznia kellett. A június 30-i szertartáson nagy kincsnek nevezte, hogy „itt vannak a cigány testvérek is, akik család-szeretetükkel, derűjükkel gazdagítják az Egyházat”. Sorban hálát adott a Cursillo mozgalomért, amelyet az egyik legerőteljesebb mozgalomnak nevezett, az Alphaszervezetért, a Szent Egyed közösségért, amelynek tagjai minden szegényben testvért látnak. Üdvözölte a Jézus Kistestvérei közösség női ágának szerzeteseit és a Nyolc Boldogság közösség tagjait is.

Szentbeszédében rámutatott: Krisztus szeretetteljes ölelése áttöri a kirekesztettség szakadékát, és ez folyamatosan meg-



ismétlődik a kereszténység történetében. A Gát utcai templom a találkozás helye, ahol befogadjuk Istent és a testvéreinket - hangsúlyozta, majd köszönetet mondott mindazoknak, akik a templomot és közösségeit építik, tudatuk egyúttal: itteni munkáját Michels Antalt józsefvárosi plébános fogja folytatni.

De üzenetében elkészült a Főegyházmegye teljes közösségétől is a július 8-án Szombathelyen beiktatott Főpásztor: „Köszönetet mondok Bíboros atyának a belém helyezett bizalmáért, támogatásáért, azért a tágas világlátásért és egyházszeretetért, amit sugároz. Köszönöm segédpüspök társaim testvéri szeretetét, derűjét, imádságát. Köszönöm a paptestvérektől kapott rengeteg bátorítást, segítséget, jó példát. Köszönöm a világi keresztény testvéreim nagy-nagy szeretetét, amivel körbevettek. Származásom Egyházmegyéje mindig is forrás és inspiráló minta lesz a számomra. Kérem, imádkozzanak értem!”

Thullner Zsuzsanna



Erdő Péter bíboros a legnagyobb horvátországi Mária-kegyhelyre, Mária-berztercére, majd Károlyvárosba és Zágrábba zarándokolt Szent László évében, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye fiatal papjaival július 3. és 5.

PAPI ZARÁNDOKLAT HORVÁTORSZÁGBA

között. Máriabeszterce központi helyet foglal el a katolikus hitéletben, és hivatalosan is horvát nemzeti zarándokhelyül nyilvánították. Évente több százezer zarándok imádkozik a Boldogasszony csodatevő szobra előtt.

Erdő Péter Zágrábban magyarul misézett a Mária mennybemenetele-székesegyházban, amely szertartáson részt vett Magyar József, hazánk horvátországi nagykövete is. Fiatal papjainkat fogadta Josip Bozanic bíboros is, aki legutóbb tavaly augusztus 20-án járt Magyarországon, Erdő Péter meghívására.

A zágrábi püspökséget Szent László alapította, a 19. század óta érsekség. Sok

hasonlóság van egyébként a horvát és a magyar egyház huszadik századi történelmében. Az 1945 utáni kommunista, egyházellenes hatalomátvételt mindenütt megszenvedték. Akárcsak Mindszenty Józsefet, Alojzije Stepinac zágrábi érseket is meghurcolták, bebörtönözték, amikor nemet mondott egy - Rómától független - nemzeti egyház megszervezésének igényére. A később internált főpásztor együtt szenvedett népével. Szabadulása után egy vidéki plébánián szolgált, végül a kommunista kormányzat lassan adagolt mérgekkel meggyilkolta. Szent II. János Pál pápa 1998-ban avatta szentté a vértanút, éppen a máriabesztercei kegyhelyen.

EB

A papi hivatás szünni nem akaró nyugtalan fáradozás és keresés, hogy Isten országa terjedjen a szívekben, eljusson minden emberhez, és megváltoztassa a világ életét - hangsúlyozta Erdő Péter június 10-én, az esztergomi bazilikában tartott pap- és diakónusszentelésen. A szertartás keretében az érsek a főegyházmegye számára pappá szentelte Horváth Márton, Huszti Zoltán, Tihanyi Péter és Umhauser Ádám diakónusokat, valamint diakónussá Babos Áron, Szivák Tamás és Tóth Imre ötödéves papnövendékeket a zsúfolásig megtelt esztergomi bazilikában. A szentmise keretében került sor hat családos férfi állandó diakónussá szentelésére is. Horváth Lajos, Lesták Zoltán, Pernitz Ákos, Szarvas Levente, Szilávik András és Tóth László két év készület után részesült az egyházi rend első fokozatában.

SZENT CHARBEL ATYA KULTUSZA GAZDAGRÉTEN

Büszkeséggel fogadtuk Erdő Péter bíboros atya megtisztelő ajándékát, négy libanoni szent, Szent Charbel Makhlouf szerzetes, Szent Rafka apáca, Szent Nimatulla teológus és Boldog Esteban laikus testvér ereklyéjét, a gazdagréti Szent Angyalok-templom felszentelése alkalmával. Az angyalok szellemi lények, így nem lehetséges ereklyét őriznünk tőlük. Kedves felajánlás a Bíboros atya részéről, hogy egyházközségünk őrzésére bízta a Maronita Katolikus Egyháztól kapott szent emlékeket. Nemcsak az őrzés feladatát kaptuk, hanem ezen szentek kultuszának elindítását és ápolását is, élükön Szent Charbel atyával. Örömmel teszünk eleget ennek a megbízatásnak. Csodatévő szentet tisztelhetünk benne, aki szerzetes-papi életében szoros közösségben élt az eucharisztikus Jézussal. Példájának követése segítséget nyújt imádságos életünk alakításában, amely meggyőző előkészület lehet templomunkban a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra is. Így nem a csodavárás kap hangsúlyt Szent Charbel tiszteletében, hanem a természetes mindennapi igény kialakítása az Oltáriszentség előtti áhítatban.

Megbízatásunk hangsúlyos elindításához szép alkalom kínálkozott Gazdagréten Héray András atya könyvének ismertetése és Kuzmányi István diakónus Libanonról tartott vetített képes előadásával. Betekintést nyerhettünk Szent Charbel élet-szentségébe, megismerhettük azt az országot, ahol szerzetesként szolgált Krisztus Egyházát. Kézenfekvő lehetőség volt a „Szent Charbel, a teljesség zarándoka” könyvbemutató plébániánk számára, hogy ezt az alkalmat ragadjuk meg a libanoni szentek nyilvános kultuszának elindítására. Szent Charbel ereklyéje előtt csokorba szedtük azokat az imádságokat, amelyek imakilenced formájában voltak eddig ismeretesek. Mindegyik fohász Isten kegyelmét kérte a csodatévő szent közbenjárására. Imádkoztunk a hit, a szenvedés, a helyes út, a keresztény erények, a béke, az istencsöötés, a bűnbánat, az önfegyelem és az irgalmasság kegyelméért.

Az Istennek szentelt élet vágya is áthátolta Charbel atya első nyilvános közösségi imáját. Bizalommal kértük közbenjárását, miután megismerhettük fegyelmezett, tiszta életét. András atya előadásából megtudhattuk, hogy példáját követve miként kerülhetünk közelebb Istenhez. Szent Charbel már életében rengeteg csodát tett, a testi és lelki gyógyításokon túl ha például sáskajárás pusztított, őt kérték meg a földművesek, könyörögjön Istenhez, hogy müljék el a veszedelem. Élete az utolsó lélegzetvételeig Istennek szentelt élet volt. Ő maga kérte a kolostorban, hogy remete lehessen. Először nem akarták ezt megengedni neki, csak egy nyilvánvaló csoda után. A szerzetes olajat



kért a lámpásába, hogy imádkozhasson és olvashasson mellette. Az egyik szolgáló vizet öntött bele, de csoda történt: mégis lángra kapott a kanóc, és egész éjszaka égett a lámpás.

A libanoni remete élete a modern kor embere számára is meghívás. Egyrészt, hogy keressük azt a csendet, amely nem üres, hanem szeretettel, Isten jelenlétével megtöltött csend. Ezt tapasztalták meg mindazok, akik találkoztak a maronita szerzetessel, akitől a kétkezi munka

sem állt távol. Nagyon sokat dolgozott a földeken, Isten dicsőségére. Az imádság teljesen átjárta az életét. Órákon keresztül imádkozott az Eucharisztia előtt térdelve. Ez meghívás számunkra is: tegyük félre fontosnak vélt dolgainkat, és ha csak néhány percre is, de mindennap boruljunk le az Oltáriszentség elé, ahol Krisztus vár bennünket, ismerjük fel, hogy Ő a legfontosabb.

Szent Charbel atya ereklyéit templomunk leendő örökimádó kápolnájában fogjuk elhelyezni a többi relikviával együtt. Itt kap majd helyet a kápolna névadójának, Pietrelcinai Szent Pio atyának az ereklyéje is. Ő testén viselte Krisztus áldozatának fájdalmas sebhelyeit, a stigmákat, és áhítatos szentmiséivel ugyancsak az Eucharisztia imádságának követendő példáját nyújtja. Charbel atya és Pio atya olyannyira csodatévő szentek és rokon lelkek, hogy Charbel atyát a „Kelet Pio atyájának” is nevezik. A libanoni szentek ereklyéit három, cédrusfát ábrázoló tartóban őrizzük. A cédrus nemcsak Libanon jelképe, hanem a jeruzsálemi szent hajlékra is emlékeztet, ahol a választott nép Istent imádkozta. E nemes, drága fa méltó jelképe az Istennek szentelt életnek, örökimádságnak is.

Szeretettel várjuk templomunkba mindazokat, akik Szent Charbel és a libanoni szentek közbenjárását kérve szeretnének imádkozni. Reméljük, hogy ebben az évben már véglegesen elkészül örökimádó kápolnánk, de addig is van lehetőség a szent ereklyék előtt imádkozni. Szeptember 16-án, a Nyitott Templomok Napján ismét lesz nyilvános közösségi imádság Charbel atya tiszteletére. Bíboros atyánk szentelési buzdításával tolmácsolom meghívásunkat a Szent Angyalok-templom meglátogatására: „Adja Isten, hogy ez a templom az ő tiszteletüknek is országos központja legyen, zarándokhely, ahol imádságban is kifejezhetjük együvé tartozásunkat a Közel-Kelet üldözött keresztényeivel, és részesülhetünk lelki gazdagságukban.”

Szederkényi Károly



VÁR A NYÁR! – KARITÁSZTÁBOROK

A tanév befejeztével országsszerte számos helyen újra megnyíltak a karitásztáborok, amelyek közül az elsőt Olaszfalu-Alsóperén indította Márfi Gyula vesp-rémi érsek és Écsy Gábor országos karitászigazgató. Ezekben a táborokban a karitás plébániai önkéntesei által ajánlott, nehéz helyzetben, sokszor mélyszegénységben élő családok gyermekei, fogyatékkal élő fiatalok - több mint ötezen - vehetnek részt a nyári szünet tíz hete alatt. Sokuk számára ez az egyetlen nyaralási lehetőség. A karitásztáborok közt bentlakásos, napközis, tematikus illetve kézműves tábor egyaránt található, plébániák vagy egyéb közösségi szállások. Az egyhetes nyaralások természetesen

ingyenesek, az önkéntesek színes programokat állítanak össze kirándulással, játékos vetélkedőkkel, és ahol lehet, strandolással.

Főgyházmegyéinkben a karitás hét csoportjának szervezésében több mint százötven gyermek táborozik. Emellett szinte minden plébániai közösség indít nyári programokat. Több plébániai karitászcsoport is különböző magyarországi kistelepülésekre szervezi táborát, a lelki programokon kívül a hazaszeretetre nevelést, a helyi szokások, kulturális értékek megismerését hangsúlyozva. A fővárosban például az állatkerti, csigagyári, természettudományi múzeumi látogatások mellett a városnéző túrák a legnépszerűbbek: bár a résztvevők

többsége budapesti, közösségben még lenyűgözőbb a sok érdekes látnivaló. A központi tábor Miskolctapolcán, a Szent József Otthonban működik, melyet részben önerőből, részben jelentős külföldi segítséggel 2006-ban újjított fel a főgyházmegyei Karitás Központ.

A Dél-pesti Karitásrégió munkatársai a helyi családsegítő és gyermekjóléti központtal együttműködve negyven gyermeket visznek a fonyódi Erzsébet táborba, a Balaton partjára. A hátrányos helyzetben élő kicsiket a régió munkatársai saját területükről és Budapest X. kerületéből választották ki. A szeretetszolgálat munkatársainak áldozatos szolgálata sok gyermek számára jelent örömet és életre szóló élményt.

Csapó Török Viktória

ÉLELMISZEROSZTÓ SZOLGÁLAT ESZTERGOMBAN

Magyarországon a megtermelt élelmiszer egyharmada a szeméttelen végzi. Egy 2006-os, ám vélhetően ma is nagyjából pontos képet adó Eurostat-mérés szerint ez 1,8 millió tonnát jelent évente - ebbe nemcsak a kukába kerülő, feldolgozott élelmiszer számít bele, hanem az is, ami a termesztés során, bármilyen okból kint marad a földeken, vagy a gyártás során fölösleggé válik. Az Európai Unió tagországaiban évente 88 millió tonna élelmiszer-hulladék keletkezik. Ez azt jelenti, hogy fejenként nagyjából 173 kilogramm ételt dobunk a kukába. A kutatás szerint a legnagyobb élelmiszer-pazarlók a háztartások.

Mindezek tükrében különösen fontos a legelemibb megélhetési nehézségek enyhítését célzó egyházi szolgálat. Fontos azonban tisztázni: a mindennapi kenyér biztosítása korántsem elsődleges kötelessége az egyházközösségeknek. Esztergomban, a Szent Péter és Pál-plébánián mégis meggyőző példáját adják annak: ha kenyérrel segítünk, a befogadás olyan erős gesztusát gyakoroljuk, amelynek még a nem hívó vagy nem vallásos emberek számára is kivételes ereje van.

Harmai Gábor plébánost hétről hétre negyvenfős közösség segíti az élelmi-

szerosztásban és -szállításban. A Tesco által felajánlott, feleslegesnek ítélt, ám mégis fogyasztható élelmiszereket kezelő Élelmiszerbank közvetítésével hetente ötször osztanak ételt és egyéb adományokat. Délelőtt pékárú, délután zöldség és gyümölcs érkezik. Lassan két éve tart az együttműködés, és több mint nyolcszáz ember jut így élelmiszerhez: négyszázötvenen a plébánián, ötvenen a Ceferino, nyolcvan a Határtalan



Szív Alapítványnál, ötvenen-százan a Kertvárosban, tizenöten-húszan a Via-Bona hajléktalanszállón és százötven diák a Kolping-iskolában.

A plébánia ajtaja szerdán és pénteken délután ötkor, szombaton tízkor, vasárnap tizenegykor nyílik meg. Az elmúlt két év folyamán összesen mintegy száz-húsz tonna élelmiszer került kiosztásra. A keresztény szeretet ezen megnyilvánulása mellett a lelki éhséget is igyekeznek enyhíteni: ősszel több mint húszan vettek részt Alfa-kurzuson, és tízen-húszan a plébánia dicsőítő alkalmaira is rendszeresen eljárnak. Örömteli, hogy egy hölgynek húsvét vigíliáján volt a keresztelője. „Ha nem érzik, hogy szeretjük őket, azzal mi magunk gátoljuk meg, hogy bizalommal közeledjenek az Egyházhoz” - véli Gábor atya, aki papi szolgálatának részeként fogja fel a rászorulókat gyámolítását. Úgy véli, üdvös lenne, ha azokban az egyházi intézményekben, például plébániákban, ahol a tárgyi feltételek adottak, mindenhol szerveznének hasonló szolgálatot. A jótékonyosság a plébániára, az egyházközösségre is pozitív hatással van, mert a szolgálat egy csapatot kíván és erős közösséget alakít ki.

Fülöp András

ÚJABB KÖZÖSSÉGI HÁZ NYÍLT BUDÁN

Átadták a felsőkrisztinavárosi plébánia Apor Vilmosról elnevezett közösségi házát, amelyet Erdő Péter bíboros áldott meg június 18-án, az esti szentmisét követően. A Budapest XII. kerületi ünnepségen megjelent Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár és Pokorni Zoltán, a Hegyvidék polgármestere is. Erdő Péter a megáldáskor úgy fogalmazott: fontos, hogy legyenek templomaink, szent helyek, amelyeket kiszakítunk a profán térből, hogy az imádság és az isten-



tisztelet házai legyenek. Ugyanakkor jó, ha a közösségnek van olyan háza is, ahol tagjai kulturális, közösségi programokon vehetnek részt, így lehet teljes az egyház-

közösségi élet, amelyben a szent és a profán nem kizárják egymást, hanem szerves egységet alkotnak - mondta a bíboros.

Az Apor Vilmos téri templommal egy telken álló épület története során számos tulajdonos- és funkcióváltáson esett át. Az Irsy László tervezte hatalmas templom alapjait 1941-ben tették le, az építkezés a második világháború miatt félbemaradt, csak egy kisebb templom épült fel a telek sarkán. Az eredeti terv szerint elkészült altemplomot államosították, a hatvanas években pedig szolgáltatóházat építettek rá, amelyben fodrászat és cukrászda működött. A nyolcvanas évektől mulató volt, falai között üzemelt a Budapestszerte hírhedt Hully Gully diszkó. A szórakozóhely 1998-ban bezárt, ekkor vásárolta vissza az egyházközség - élve elővásárlási jogával - a telket és a rajta lévő épületet. Az eredeti altemplomban 2000-ben urnatemetőt alakítottak ki.

Az elmúlt húsz esztendőben Györgydeák Márton plébános vezetésével megújultak az egyházközség épületei. Kívülről felújították a Keresztelő Szent János-templomot, bekerítették a tágas templomkertet, és valóságos oázist alakítottak ki a templomot, a plébániát és

az altemplomra épülő közösségi házát is magában foglaló, immár egységes ingatlan területén. Az új közösségi ház műszakilag kész, de berendezése és közvetlen környezetének parkosítása még hátra van.

Györgydeák Márton az ünnepségen felidézte: a Müller Ferenc építésszerművek tervei alapján újjáépített közösségi ház két és fél év alatt készült el. Mintegy hatszázmillió forint értékben végeztek az utóbbi években felújítási és építési munkálatokat a plébánián. Az összeg



jelentős részét a hívek adták össze, de a főegyházmegye, az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a XII. kerületi önkormányzat is támogatta a beruházásokat.

Szerdahelyi Csongor

A ZUGLIGETI PLÉBÁNIA CENTENÁRIUMI ÜNNEPSÉGSOROZATA

Erdő Péter bíboros mutatott be szentmisét május 17-én Budapesten, a zugligeti Szent Család-templomban, az épület felszentelésének századik évfordulója alkalmából. A centenáriumi négynapos ünnepségsorozat keretében záróünnepségre és családi napra is sor került.

A nyolcvanas évek végének ikonikus képein a zugligeti plébánia kertjében sátrakat láthatunk, amelyek akkor NDK-s menekülteket fogadtak be a közösség és a plébános, Kozma Imre atya vezetésével. A centenáriumon is sátor állt a kertben, amely ezúttal az évfordulóra összegyűlt ünneplő, lelkes közösséget várta.

1917. május 17-én szentelte fel a zugligeti templomot az angolkisasszonyok rendje számára Csernoch János bíboros. A templom telkét még 1901-ben vásárolta meg a tanító rend egy nemesi család utolsó leszármazottjától. Később Vaszary Kolos hercegprímás engedélyezte, hogy az itt nyaraló nővérek számára félig nyilvános, azaz mások számára is látogatható kápolna épüljön. A fogaskerekű vasút és a Zugligetig közlekedő villamos aztán már sok állandó lakost vonzott a környékre, ezért hamar szűknek bizonyult a zárdakápolna. A mai templom tervezése 1911-ben kezdődött el, az alapkövételére 1913-

ban került sor. Az önálló Szent Család-plébánia később, 1970-ben jött létre.

A jubileumi szentmisén Bodor György plébános egyebek mellett elmondta: lelkesen, Istennek hálát adva akarják megünnepelni a kerek évfordulót, melynek keretében többek között biciklizés szentmisét, pingpongversenyt, koncertet, templomismereti vetélkedőt és focibajnokságot is tartottak. A százéves múltat ezúttal az oltár előtt elhelyezett száz égő mécses emlékeztetett.

Erdő Péter bíboros szentbeszédében kiemelte: a templomok itt, Európában meghatározzák városaink és falvaink képét. Emlékeztetnek keresztény örökségünkre. Nem pusztán az összejövetel helyszínei, mert akkor mondhatnánk azt, hogy modern csarnokokban, jobb fűtés, jobb világítás, jobb hangosítás mellett hangulatosabb rendezvényeket tarthatunk - mutatott rá a főpásztor, hozzátéve, az épület maga is közvetlen élményt jelent, egyúttal megjeleníti az ember találkozását Istennel. Meg a történelmet, ami erőforrás és garancia a számunkra is - fűzte hozzá.

A szentmise után a plébánián kiállítás nyílt a templom és plébániai közösség igen gazdag történetéről. A megnyitó

keretében mutatták be azt a nagyszabású, több mint háromszáz oldalas kötetet is, amely *Egy templom és közössége Zugligetben. Száz év története szemlélvényekben* címmel, Nagy Ildikó és Nagy Gergely szerkesztésében jelent meg.

Agonás Szonja





VÉGSŐ BÚCSÚ JOACHIM MEISNER BÍBOROSTÓL

Erdő Péter bíboros mondott személyes emlékekkel átszótt szentbeszédet a kölni dómban tartott gyászszertartáson, amelyen végső búcsút vettek Joachim Meisner bíborostól, nyugalmazott kölni érsektől. Felidézte: a július 5-én elhunyt főpásztort az egykori Német Demokratikus Köztársaságban, vagyis az NDK-ban ismerte meg, a hetvenes években, amikor a magyar papnövendékek még nem utazhattak Nyugatra, szabadságukat azonban tölthették Kelet-Németországban. „1975-ben, amikor újmisémet mondtam Kelet-Berlinben, bemutatottak az újonnan felszentelt Meisner segédpüspöknek, akit nem sokkal később Berlin érsekévé neveztek ki. Olyan főegyházmegyét vezetett, amely Kelet- és Nyugat-Berlinben egyaránt illetékes volt. Igen kényes pozíció volt, amely megfelelő belátást és diplomáciai érzéket követelt. Meisner érseket hamarosan bíborossá, majd a német püspöki konferencia elnökévé választották. E felelősségteljes hivatal betöltésével jelentős mértékben hozzájárult Németország újraegyesítéséhez” - fogal-

mazott a július 15-i eseményen Erdő Péter.

Az 1933-ban Breslauban, a mai Wrocławban született, majd 1962-ben Erfurtban pappá szentelt Joachim Meisnert barátja, Szent II. János Pál pápa nevezte ki 1988-ban Köln érsekévé, a magyar püspökök pedig tanúskodhatnak arról, milyen sokat tett Közép- és Kelet-Európa országaiért. Családi emlék is összekötötte őt ezekkel az országokkal, hiszen édesapja ebben a régióban esett el a háborúban, keresztény és szociális tanúságtételének hatása pedig a kölni érsekiség határain túl is érezhető volt.

Erdő Péter szentbeszédében kitért arra is, hogy az elhunyt bíboros pasztorális magatartását közvetlenség és nyitottság jellemezte, a szegények és a rászorulókat iránti szociális elköteleződése egész életét végigkísérte. Gyakorlatias érzékkel megáldott, dinamikus, nyílt szívű pásztor volt. Ferenc pápa részvétlétáviratában utalt is erre, amikor azt írta: „Meisner bíboros mély hittel és az Egyház iránti őszinte szeretettel szentelte magát az örömhír hirdetésének.”

A váratlanul, éppen a zsolozsma imádkozása alatt elhunyt főpásztor nagy csodálója volt Mindszenty Józsefnek. Idén május 6-án részt vett, és a homíliát is ő mondta Esztergomban, a hercegprímás boldoggá avatásáért Erdő Péterrel közösen bemutatott szentmisén. Elmondta: bár személyesen nem ismerhette Mindszentyt, de az egykori NDK-ban élve a kommunizmus világát igen. Első ízben akkor figyelt fel a hitvalló prímásra, amikor 1948-ban egy újságban egy cikket olvasott a peréről. Látva a bíboros fényképét, amint a tárgyalóteremben a vádlottak padján ült mélyen megdöbben, hogy Jézus tanítványait ma is bíróság elé hurcolják.

„Ez a kép olyan hatást gyakorolt rám, hogy kivágtam és kifüggesztettem a hálószobám falára. A vádlottak padján ülő Mindszenty bíboros képe előtt aludtam el. Növekedett bennem a vágy, hogy egyszer én is olyanná váljak, mint a bíboros, Krisztus tanúja, aki elég bátor volt ahhoz, hogy megálljon e világ hatalmasaival szemben” - fogalmazott akkor a nyugalmazott érsek, aki szerint mindez mutatja: a valódi hit szóban és tettben fejeződik ki. Az istenhit ereje nem merült ki sem a kommunista diktatúra, a jogtalanság és erőszak idején, sem a modern társadalomban. Meisner így biztatott: Európában a szekularizációs hullám továbbra is hamisnak bizonyul, a Jézus Krisztusba vetett hit megvilágosító értelmessége azonban ragyog.

Gátas Judit



Ünnepi szentmise keretében - a budapesti Szent István-bazilikában - koronázták meg a czestochowai Fekete Madonna-kegykép másolatát június 30-án, az eredeti kegykép koronázásának 300. évfordulóján. Erdő Péter bíboros, Wiesław Lechowicz püspök, a Lengyel Püspöki Konferencia küldötte, valamint

LENGYEL-MAGYAR KORONÁZÁSI ÜNNEP ÉS IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ BUDAPESTEN

Snell György esztergom-budapesti segédpüspök celebrálták a szertartást, együtt köszöntve az egyházi és világi méltóságokat, a lengyel és magyar zarándokok népes csoportját, valamint a fiatalokat.

„Azt a Szűzanyát ünnepeljük most - hangsúlyozta a bíboros -, aki a lengyeleknek és a magyaroknak is királynéja, ezért a két nép joggal érezheti egymást testvéreinek. Nem csupán példaképünk, hanem lelki vezetőnk is.” Erdő Péter úgy fogalmazott, Czestochowa a mi újjászületésünk és szabadulásunk kezdetét is jelentette, mivel voltak ugyan olyanok, akik a keresztény Európa összefogását a török ellen nem ismerték fel, mondván, a pogány hódítóval szövetkezve torolhatják meg sérelmeiket, ám ők látványosan kudarcot

vallottak. Bebizonyosodott, Szűz Mária tisztelete testvéri közösségbe kovácsolja a szomszéd népeket, és ma is képes arra, hogy átvezessen bennünket minden történelmi akadályon és nehézségen - tette hozzá.

A szertartást követően a lengyel és magyar lobogóval díszített bazilika előtti téren Kövér László házelnök és Stanisław Karczewski, a lengyel szenátus elnöke nyitotta meg a lengyel-magyar ifjúsági találkozót. Kövér László, utalva a lovagkirály nemrég kezdődött emlékévére is, egyebek mellett elmondta: Szent László, akinek édesanyja lengyel hercegnő volt, saját személyében egyesítette a két nemzetet.

Bókay László



A HIT TESZI GAZDAGGÁ AZ ÜLDÖZÖTT KERESZTÉNYEKET

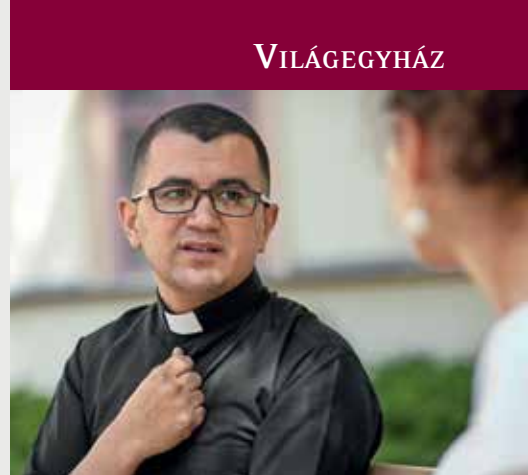
„A lakhelyükről elűzött emberek azt mondják, bár el kellett hagyniuk mindennüket, vagyonukat és otthonukat, nem szomorúak, mert a hitüket megőrizték. Az iraki keresztények nagyon gazdagok, mert nagy hitük van” - vallja Roni Szalím. A fiatal ember egyike annak a négy iraki szír katolikus papnak, akik a főegyházmege vendégeként tartózkodnak Magyarországon. Hetekig angol képzéseken vettek részt, de ami ennél is fontosabb, beszámoltak a Közel-Keleten élő keresztény közösségek helyzetéről, szenvedéseiről és reményeiről.

Szalím a szinte teljesen lerombolt, ám mára az Iszlám Állam uralma alól felszabadított Karakosból származik. Ezt a települést a Közel-Kelet Vatikánjának is nevezték, rengeteg ott a templom és a monostor, köztük a háromezer férőhelyes Fogantatás- (al-Tahira-) templom. „Én jelenleg Erbil legnagyobb plébániáján teljesíték szolgálatot, ahol paptársammal több mint harmincezer hívőt kell ellátnunk. Itt azonban nincs semmink, csak az Egyház támogatására számíthatunk” - számolt be az utazó a Magyar Kurírnak adott interjújában.

Rémisztó tapasztalatokból nincs hiánya. Még az Iszlám Állam hódítása előtti

időszakban, 2010 májusában történt, hogy bombatámadás érte azokat a buszokat, amelyekkel a karakosi katolikus fiatalok Moszulba jártak egyetemre. Roni Szalím szerint több mint ezeröttszáz diák utazott a járművökhöz. „Hallottam a detonációt, és éreztem, hogy a busz ablakainak szilánkjai a testem minden részét megsértik, különösen a szememet és a karjaimat. Emlékszem, Mária-hoz könyörögtünk, segítsen meg bennünket. A húgommal egy buszon utaztunk, aki elesett, azt hittem, meghalt. Felkaroltam, és levittem őt a buszból, majd két óra múlva kerültünk be a kórházba. Kétféle műtétet hozták helyre az orromat, kettővel a szememet, egyel a kezemet és egy másikkal a gyomromat” - idézte fel, megjegyezve, egyfajta csodaként élte meg, hogy az ezeröttszázból csak háromszázán sérültek és csak ketten haltak meg. „Két-három nappal az eset után muzulmánok, akik a közelben laktak, elmondták a püspökünknek, hogy látták a Szűzanyát, aki minden diákot oltalmazón magához ölelt, karjaiba vett, csak ketten hulltak a földre, akik vértanúhalált haltak” - tette hozzá.

Elmondta azt is, amikor az Iszlám Állam betört Karakosba, három lehetőséget adott a keresztényeknek: áttérni



az iszlámra, adót fizetni, vagy ha egyiket sem teljesítik, megölik őket. Nagyjából ötvenezren úgy döntöttek, inkább elhagyják a várost. „Erbilbe érkezve azt tapasztaltuk, az iraki kormány sem törődik velünk, így a menekültek egy része, látva a jövő kilátástalanságát, más országokba, leginkább Libanonba vagy Jordániába vándorolt” - idézte fel. Mindezek ellenére Roni Szalím megbocsát „mindazoknak, akik eldöntötték, hogy megölnek bennünket, akik lerombolták otthonainkat és templomainkat, városunkat”. A híveknek szükségük van rájuk, a papokra, hogy reményt adjanak a folytatáshoz.

Most Karakos újjáépítéséért dolgoznak. „Megkezdtek a munkálatokat, de további segítségre van szükségünk. Szeretnénk, ha szeptemberre minden elkészülne, hogy az oktatást el lehessen kezdeni. Csak az egyházi források állnak rendelkezésünkre, illetve a katolikus szervezetekben bízhatunk” - vetítette előre a lehetőségeket, hangsúlyozva, mindennél fontosabb a közel-keleti keresztény közösségek megőrzése. Nem hagyhatják ugyanis, hogy az Iszlám Állam elérje a célját: a Krisztus-hit elpusztítását.

Várkonyi Borbála

TÁMOGATÁS AZ ÚJRAKEZDÉSHEZ

Gőzerővel folyik az Iszlám Állam viszszaeszközítése a Közel-Keleten, különösen Irakban, ahonnan korábban a terror-szervezet kegyetlen rémuralma nyomán az évszázadok, sőt évezredek óta ott élő keresztény közösségeknek is menekülniük kellett. A legtöbben nem mentek messzire, bízva abban, amint lehet, visszatérhetnek otthonukba. Erre egyre több esély mutatkozik, ugyanakkor az egykor kényszerből otthagytott települések, lakóházak, iskolák, kórházak és templomok jó része igen lepusztult állapotban van.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia is nyomon követi közel-keleti keresztény testvéreink helyzetét, és úgy döntött, segítségükre online adománygyűjtést hirdet, amelyhez egy erre a célra létrehozott bankszámlaszámon (Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, CIB Bank 11100104-18181490-14000003) keresztül lehet hozzájárulni, egyelőre augusztus végéig.



Egyházi és karitatív közreműködéssel a magyar kormány is tett lépéseket ezen a téren. Török Tamás helyettes államtitkár nemrég Libanonban aláírta a szír katolikus és a szír ortodox egyház egy-egy millió euróval való támogatásáról szóló szerződést. Yustinus Boulos Safar érsek szerint ahhoz, hogy a családok hazatérjenek, a jövő reménységét is vissza kell adni. Előzőleg Orbán Viktor miniszterelnök az iraki Tell-Aszkuf megrongált lakóházainak helyreállításához nyújtott kormányzati hozzájárulásról írt alá dokumentumot Louis Rafael Sako babiloni káld katolikus pátriárkával Budapesten, Basár Varda erbíli érsek pedig hasonló szerződést kötött Balog Zoltánnal, az emberi erőforrások miniszterével az erbíli Szent József Kórház fél éves gyógyszerkészletének biztosításáról.

ISMERJÜK ÉS SZERETJÜK SZENT II. JÁNOS PÁLT

Szeretet, jóság, igaz, békítés, fiatalokhoz fordulás, a világ és az Egyház közelítése, a katolikus identitás erősítése - ezek a szavak jutottak eszébe a Századvég Alapítvány kutatásában részt vevőknek Szent II. János Pál pápáról. A felmérés eredményét Gyorgyovich Miklós kutató ismertette a Pázmány Péter Egyetemen, ahol a néhai lengyel egyházfő életéről és örökségéről tartottak konferenciát *Értékek Európája* címmel. A kutatásból kiderül az is, hogy II. János Pálról majdnem minden megkérdezett hallott (98 százalék), 30 százalék ismeri is a munkásságát. Ez az arány jóval kiemelkedőbb, mint az időben közelebb eső XVI. Benedek pápa és Ferenc pápa esetében.

A felmérés szerint egyébként a magyarországi felnőttek hatoda egy adott egyház tanításai mentén éli meg vallásosságát, és több mint felük vallásos, de nem az egyház keretein belül éli meg a hitét. Nem vallásosnak a magyar felnőttek csupán harmada tekinthető - olvasható ki a kutatás eredményeiből. Érdekesség, hogy a megkérdezettek csaknem 40 százaléka naponta vagy hetente többször imádkozik, 71 százalék szerint pedig a magyarországi egyházak társadalmilag hasznos tevékenységet is végeznek. Csaknem



nyolcvan százalék gondolja úgy, hogy ma a világban létezik vallásüldözés, és minden második megkérdezett szerint ez a

legnagyobb mértékben a keresztényeket érinti.

A konferencián tartott előadásában Semjén Zsolt a keresztény Európáról mint identitásról értekezett. A kereszténység nem építőköve a katedrálisban, hanem maga a katedrális, mely többek közt a görög kultúra, a római jog, az ószövetségi etika és a germán államszervezés köveiből épült - részletezte a miniszterelnök-helyettes.

Szent II. János Pál pápa kiemelkedő hatású európai személyiség volt, gondolkodásában Európa jelentette azt a földrajzi és kulturális keretet, amelyben lelkipásztori küldetését pápává történt megválasztásáig folytatta - erről már Erdő Péter beszélt, megjegyezve, ez a valóság, mely a Szentatya számára igen fontos társadalmi közeget is képviselt, később is érdeklődésének fókuszában állt. A bíboros szöveg arra is utalt: II. János Pál a reményt a Krisztushoz való visszatérésben jelölte meg, és arra figyelmeztetett, hogy Európában egyrészt szükség van a „vallásilag közömbös tömegek körében az Evangélium hirdetésének megújítására”, másrészt a szó szoros értelmében vett evangelizálásra is a meg nem kereszteltek körében.

Kacsóh Dániel

BIZONYTALAN JÖVŐ, AVAGY A MUNKAVÁLLALÓ EMBERI MÉLTÓSÁGA

A munkavállalók személyes méltóságáról, a munkaerőpiac átalakulásáról, a robotizáció térhódításáról, a megszűnő és születő szakmákról, illetve az oktatásnak a munkaerő-piaci igényekhez való idomulásáról is elhangzottak előadások a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) *A munka jövője, tudomány és tanulás a XXI. század világában* című ülésén. Az első felszólaló Erdő Péter bíboros, az MTA rendes tagja volt, aki a gazdasági és a politikai döntéshozók erkölcsi felelősségéről beszélt. Arról, hogy a közgazdasági folyamatok nem önjáró, az embertől független jelenségek, hanem igenis az ember által befolyásolható erők.

A főpásztor bemutatatta: míg a '60-as években az emberiség a fejlődés határtalanságának illúziójába ringatta magát, napjainkra épp az ellenkezője történik: az átlagember a természettudományok vívmányainak beláthatatlanságát, a globális környezeti problémák megváltoztathatatlanosságát, a folyamatok átláthatatlan bonyolultságát vallja, így leveti magáról a felelősséget, mondván ő csak egy csavar a gépezetben. Erdő Péter II. János Pál pápa szavait idézve a munkavállaló személyes

méltóságára hívta fel a figyelmet, kiemelve: az emberi munka nemcsak a gazdaságra irányul, hanem személyes értékekkel is jár.

Szalavetz Andrea, az MTA doktora a munkaerőpiac polarizálódásáról beszélt. Felhívta a figyelmet arra, hogy a digitalizálás és a robotizáció egyre inkább veszélyezteti az alacsony végzettségű, betanított munkások állásait. Oxfordi kutatások szerint az Egyesült Államokban a foglalkozások 47, Németországban a

foglalkozások 42 százaléka fog eltűnni. Magyarországon is lefuttatták ezt a közgazdaságtani modellt, amely régióktól függően a szakmák 54-73 százalékának megszűnését mutatta. Az OECD más számításokat alkalmaz, de ők is a foglalkozások 9 százalékos eltűnését vetítik előre 10 éven belül. Ugyanakkor számos új szakma is megjelenik, így az alkalmazkodás lesz a legfontosabb - mutatott rá.

Emiatt a felsőoktatásban nagy szükség van a hosszú távú gondolkodásra - fűzte hozzá mindehhez Simai Mihály akadémikus, aki szövegéről is, hogy 2050-re 22 ezerről 30 ezerre nő majd az egyetemek száma. Egyre több egyetemi hálózat bontakozik ki vallási alapon vagy államszövetségeken, mint az Európai Unióban belül. Úgy látja, megnő majd az állami beavatkozás mértéke az akadémiai szabadságba.

Az életfogytig való tanulás és a tudásalapú társadalom, valamint a folyamatosan változó munkaerő-piaci környezet miatt az egyetemeken nem csak a fiataloké lesznek a jövőben - emelte ki Simai Mihály, aki szerint nő majd az egy-egy speciális szakterületet oktató intézmények és a virtuális egyetemek száma is.

Szecsny Ágnes



GAZDAG KULTÚRKINCSEK ESZTERGOMBAN

Továbbra is igen gazdag Esztergom egyházi kulturális élete, májustól például megújult terekkel és állandó kiállítással várja az érdeklődőket a Főszékesegyházi Könyvtár. A Bibliotheca Vetust, az augsburgi Fugger család gyűjteményét, illetve a 17-18. századi érseki gyűjteményt magában foglaló különgyűjteményt, de a tárlókban elhelyezett 16. századi Ulászló-graduálét vagy a 15. századi Neustifti evangelistáriumot is bemutató tárlat megnyitóján Szalai Katalin igazgató elsőként Erdő Péter bíborosnak mondott köszönetet. A főegyházmegeye támoga-

tása nélkül ugyanis nem valósulhattak volna meg azok a fejlesztések, amelyek a továbbiakban nemcsak a látogatók számára teremtik meg a könyvtár múltjába és jelenébe való bepillantás lehetőségét, hanem a kutatókat is segítik az anyagokhoz való hozzáférésben. A köszönetnyilvánítások alkalmával megemlítette Boldog Meszlényi Zoltánt is, aki 1946-tól a könyvtár prefektusa volt.

Erdő Péter bíboros arra hívta fel a figyelmet, hogy a könyvtár a káptalan tevékenységének, illetve az ide kerülő hagyatékoknak köszönhetően mintegy

félmillió kötettel rendelkezik. A Prímási Palotában található Simor Könyvtár, illetve a szemináriumi könyvtár mellett, amely az egykori nagyszombati jezsuita kollégiumi könyvtár egy részét is magában foglalja. A gyűjtemény rendkívül hosszú fejlődés révén alakult ki, és részét képezik többek között a Mohács előtti könyvtári állományhoz tartozó kéziratok is. A főpásztor kiemelte: immár ez utóbbi anyag digitalizálása is folyamatban van.

Szintén májusban, a régi nagyszeminárium dísztermében nyitotta meg Gaál Endre nagyprépost a Keresztény Múzeum népi vallásosság gyűjteményének első állandó kiállítását. Beszédében a keresztény emberek hétköznapi, szakrális tárgyainak hitből fakadó szépségéről szolt, míg Kontsek Ildikó igazgató a gyűjtemény keletkezés-történetéről emlékezett meg. A tárlat rendezője, Soós Sándor néprajzkutató különösen a névadó, a 2015-ben elhunyt Erdélyi Zsuzsanna szerepét emelte ki: 1980-ban az ő kezdeményezésére intézett felhívást a hívek felé Lékai László esztergomi érsek, kérve, hogy arra érdemesnek gondolt kegytárgyaikat küldjék el Esztergomba. Az eredmény impozáns: a Szent Adalbert Központ második emeletén megtekinthető gyűjtemény csaknem ezer különféle tárgy mintegy három évszázadot ölel fel, a barokktól egészen napjainkig.

Mudrák Attila



TÉVHITEK A LISZTÉRZÉKENYEK ÁLDOZÁSA KÖRÜL

Az allergiás jellegű betegségek (például tej-, tojásérzékenység) és a különböző ételek (például liszt) iránti, immunrendszer érintő érzékenységek a nyugat-európai országokban jelentettek elsőként problémát, de az 1990-es évekre hazánkban is mind gyakrabban merültek fel az ilyen típusú allergiás és autoimmun betegségek. Egyre több magyar család lett figyelmes arra, hogy a gyermekei valamilyen allergiás tüneteket produkáló élelmiszer-érzékenységben szenvednek. Elsősorban civilizációs betegségeknek tartjuk őket, korunk, életformánk következményei ezek, jóllehet mindig ismeretek voltak, eleink is beszámolnak ilyen tapasztalataikról. Alkalmos kezelést és prevenciót azonban csak a 20. század második felében talált az orvostudomány.

Az Egyház saját fegyelmi rendjében a különböző visszaélések elkerülése miatt előírja, hogy „a legszentebb eucharisztikus áldozatot kenyérrel és borral kell

végezni, melyhez kevés vizet kevernek”. A törvény második paragrafusában pontosítja, hogy „a kenyérnek csakis búzából valónak és frissen készültnek kell lennie, hogy a romlás semmilyen veszélye sem álljon fenn”.

Az Egyház legfőbb hatósága a lisztérzékenység szempontjából is figyelembe vette az Eucharisztia anyagának kérdését, a Hittani Kongregáció 1995-ben egy levélben összegezte, mire jutott. Leszögezték: olyan ostya, amiből a glutént teljesen kivonták, nem használható eucharisztikus színek megjelenítésére. A levél előírta, lennie kell elegendő gluténnak a kenyérsütéshez, illetve ahhoz, hogy ne változzon meg a kenyér lényege. Az Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció idén júniusban ismét körlevelet adott ki, megerősítve az egyház korábbi tanítását. Vagyis az Eucharisztiahoz használt kenyérnek tiszta búzából kell készülnie, más adalékanyagot (például gyümölcs,

cukor vagy méz) nem tartalmazhat, és kovásztalannak kell lennie. A teljesen gluténmentes kenyér nem érvényes anyaga az Eucharisztia, a már régóta elérhető, úgynevezett csökkentett gluténtartalmú ostya azonban ezután is alkalmas lehet, a lisztérzékenységben szenvedők szempontjából pedig, mivel elhanyagolható mennyiségben tartalmaz glutént, orvosi szakvélemény alapján is alkalmas arra, hogy ők ilyen szentostyával áldozzanak.

Szeretnénk buzdítani a testvéreket, hogy ha valaki ilyen jellegű betegségben szenved, ez ne tartsa vissza a szentáldozástól. Van lehetőség arra, hogy részüljön az Egyház legmélyebb titkából, Krisztus köztünk lévő, éltető Testéből. Kérjük tehát a misézó papokat a szentmise előtt jelezve nekik, hogy lisztérzékeny testvér szeretne áldozni, szenteljenek fel számára csökkentett gluténtartalmú ostyát is.

Gájer László

IMÁDKOZZUNK EGYÜTT SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÜNNEPÉN!

„Oltalmazd, őrizd, vezérelj e népet”

*Szent István király imája
a Magyarok Nagyasszonyához című ima*

2017. augusztus 20.
Szent István-bazilika

15.30-tól közös imádság és zenés program
Böjte Csaba testvér és Fábry Kornél atya
tanúságtételével.

17 órakor szentmisét mutat be
és a Szent Jobb körmenetet vezeti **Erdő Péter** bíboros,
szentbeszédet mond **Veres András** győri püspök,
az MKPK elnöke.

A Szent Jobb 9 órától 13 óráig látogatható.
A nyilvános szektorok ülőhelyei
14.30-tól szabadon elfoglalhatóak.

Kapcsolat: augusztus20@esztergomi-ersekseg.hu

SZERETETTEL VÁRJUK A KEDVES HÍVEKET!

